

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Koncepce Ministerstva zdravotnictví: **Centra porodní asistence**

Názory žen na místa pro porod: **Výsledky kvantitativního výzkumu**

MUDr. Alena Šteflová, Ph.D, MPH, náměstkyně ministra

21.7.2020

Centra porodní asistence (CPA)

- **Záměr MZ → tvorba podmínek a prostředí pro samostatnou práci porodních asistentek v rámci stávající sítě porodnic v přátelském prostředí v kombinaci s okamžitě dostupnou lékařskou péčí.**
- **Koncepce Center porodní asistence:**
  - Organizační struktura v rámci stávající porodnice, která nabízí předporodní, porodní a poporodní péči ženám s fyziologicky probíhajícím těhotenstvím.
  - Dle svých možností vytvoří porodnice porodní pokoje s možností pobytu rodičky s doprovodem po celou dobu přítomnosti v porodnici.
- **Společenská poptávka => kultivace porodnictví s ohledem na představy a přání těhotné a rodící ženy a to při zachování maximálního bezpečí pro matku a novorozence.**

Centra porodní asistence (CPA)

- Metodické doporučení Ministerstva zdravotnictví ČR pro poskytovatele zdravotních služeb v oboru gynekologie-porodnictví a neonatologie => zřízení CPA.
  - Pracovní materiál byl předložen ke schválení odbornou společností ČGPS ČLS JEP, která vydá materiál jako doporučený postup odborné společnosti.
  - Dne 18. června 2020 byla informace o daném materiálu podána na Pracovní skupině pro porodnictví, která je zřízena při Radě vlády pro rovnost žen a mužů na ÚVČR.
  - Metodické doporučení je v procesu přípravy před vydáním ve Věstníku MZČR.

Centra porodní asistence (CPA)

- Cíl konceptu → využít možností a výhod stávajícího systému péče a vytvořit podmínky pro pozitivní zkušenost s porodem za nastavení maximální bezpečnosti a odbornosti.
- První CPA v ČR vzniklo na Gynekologicko-porodnické klinice 1. LF UK a NNB.
- Jde o zásadní krok v pohledu na porodní péči i v přístupu k rodičce v ČR v souladu s koncepcí MZ.

Studie mapující názory žen ohledně místa pro porod

Zpracoval STEM exkluzivně pro Ministerstvo zdravotnictví 25. září 2019

Metodika průzkumu:

Metoda sběru dat: on-line dotazování (CAWI)

Dotázáno bylo 1009 žen ve věku 18 až 60 let

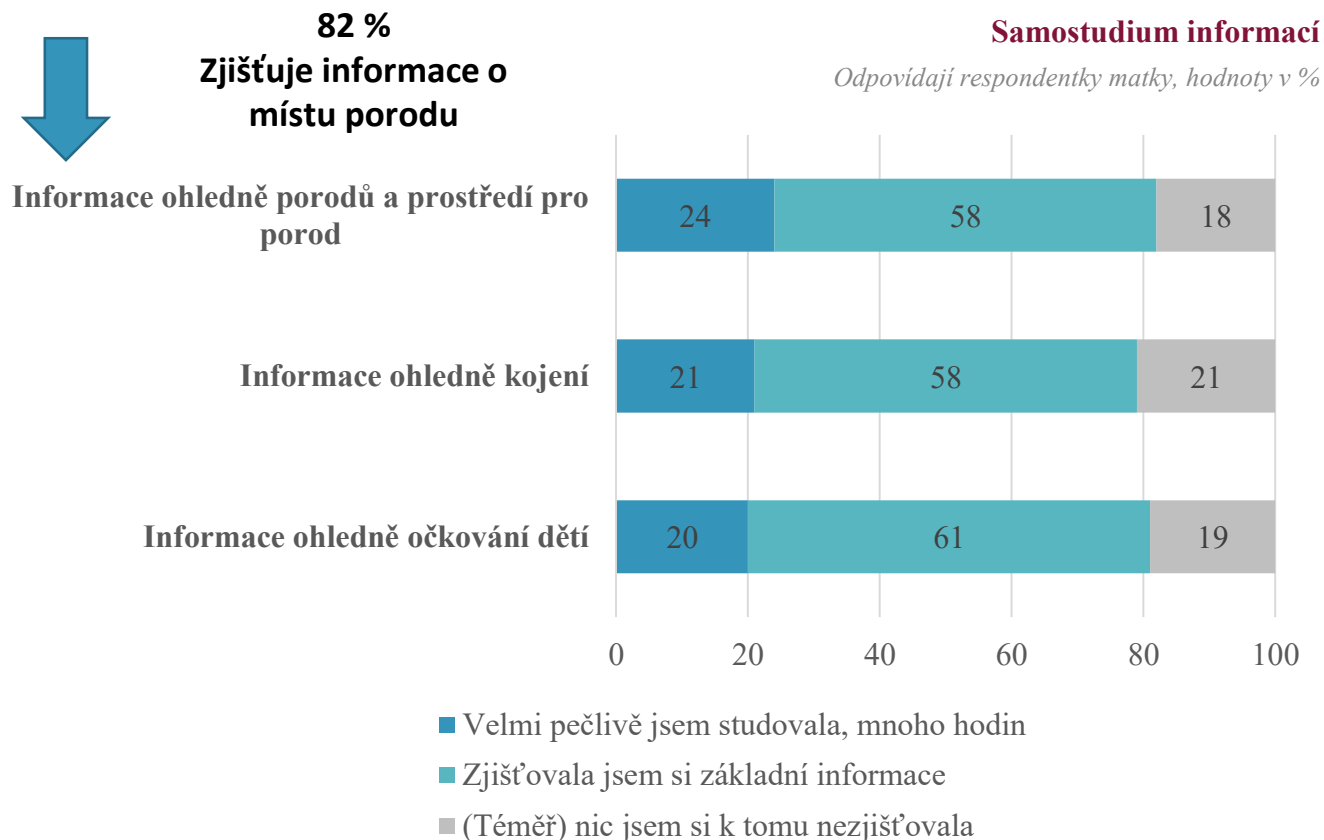
Soubor reprezentuje: populaci žen ve věku 18 až 60 let

Metodika výběru: kvótní výběr podle kritérií věk, vzdělání, velikost obce, region

Termín dotazování: 30. 8. – 4. 9. 2019

Většina matek si studovala informace ohledně mateřských témat

Zhruba **čtvrtina** dotázaných matek uvádí, že velmi **pečlivě studovala** dostupné informace k porodům, a další téměř **dvě třetiny zjišťovaly** informace.

Porody mimo porodnici nejsou pro ženy alternativou

Téměř 100 % českých žen matek porodilo své děti v porodnici. Téměř všechny zároveň považovaly porodnici za jasnou volbu a jiné místo pro porod ani nezvažovaly. Třetina si vybírala, ve které porodnici bude rodit, většina ale brala nejbližší porodnici za jasnou volbu.

6 % dotázaných matek zvažovalo jako alternativu domácí porod s asistentkou nebo dulou. Dohromady se v souboru jedná o 49 žen, z nichž 45 stejně nakonec rodilo v porodnici.

Kdyby se ženy měly rozhodovat dnes, kde porodit dítě, **97 % z nich by volilo porodnici.**

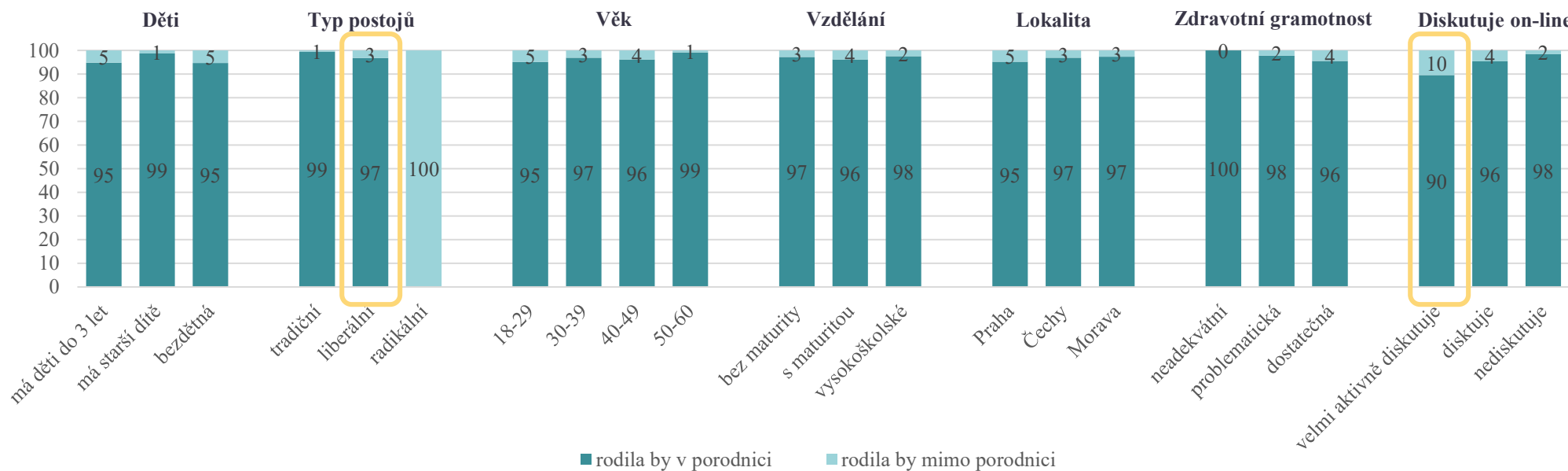
*97 % žen chce rodit
v porodnici*

Preference porodu v porodnici převládá napříč různými skupinami žen

Ženy se shodnou na preferenci porodnice bez ohledu na jejich věk, vzdělání nebo místo bydliště. Dokonce i mezi ženami liberálními by jich 97 % volilo pro porod porodnici.

Preferované místo pro porod - třídění

hodnoty v %

Tradičně – liberálně – radikálně smýšlející ženy

Vybereme-li ženy, které mainstreamové názory v mateřských tématech alespoň mírně zpochybňují, můžeme vytvořit typologii postojů k mateřství:

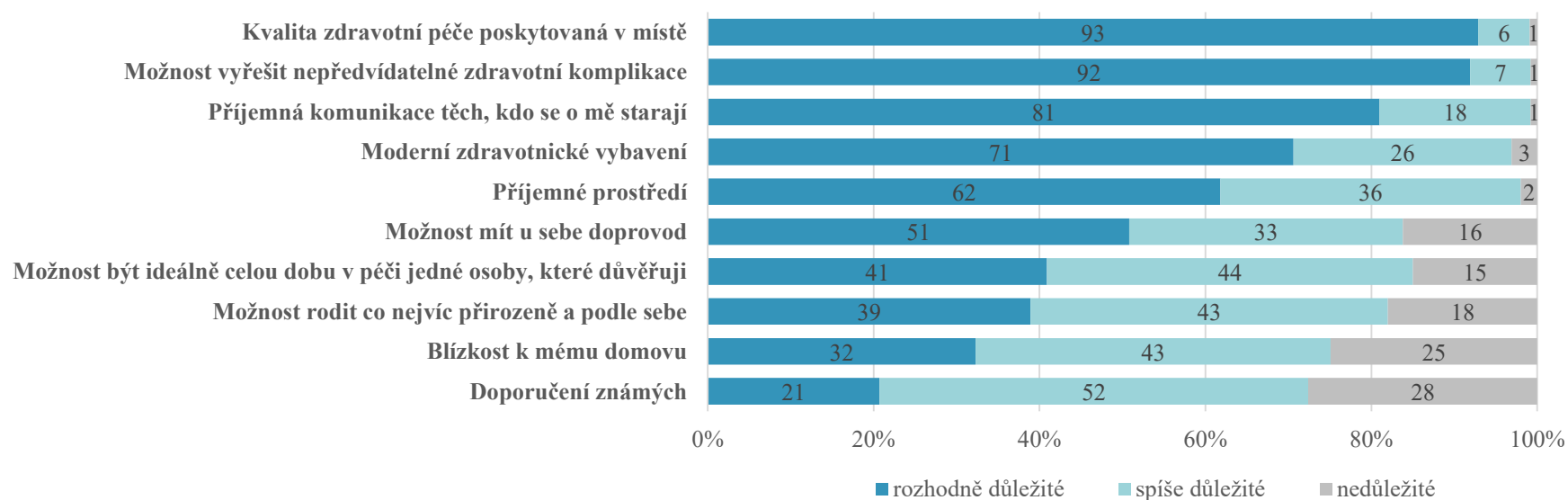
1. **Žen s tradičními názory**, které porod doma mimo porodnici vnímají jako hazard se zdravím a souhlasí s plošným povinným očkováním, je 76 %.
2. **Žen liberálně smýšlejících**, které projevují pochopení pro volbu alternativního místa porodu (porod doma nevnímají striktně jako hazard), je 22 %.
3. **Žen radikálních**, které by raději rodily mimo porodnici, jsou 2 %.

Při volbě místa pro porod je nejdůležitější zdravotní péče

Zdravotní péče v porodnici a také možnost vyřešit **nečekané komplikace**, to je naprostý základ, který je pro ženy **nejdůležitější**. Vedle něj je ale podstatná i komunikace těch, kdo se o ženu starají. **Komunikace je důležitější než moderní zdravotnické vybavení nebo příjemně vybavené prostředí.**

Priority při volbě místa pro porod

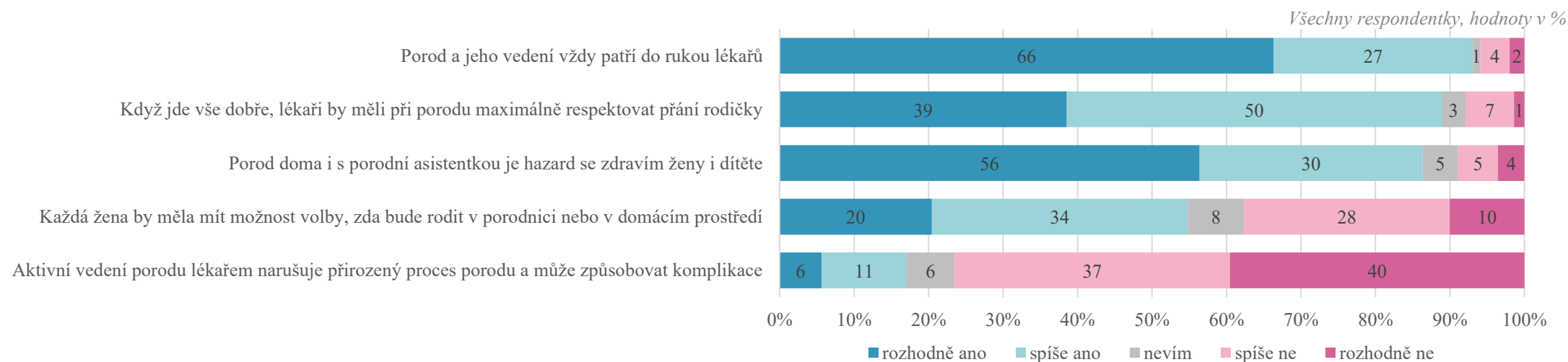
Všechny respondenty, hodnoty v %

České ženy vnímají porod jako proces, který by se měl odehrávat s lékařskou asistencí

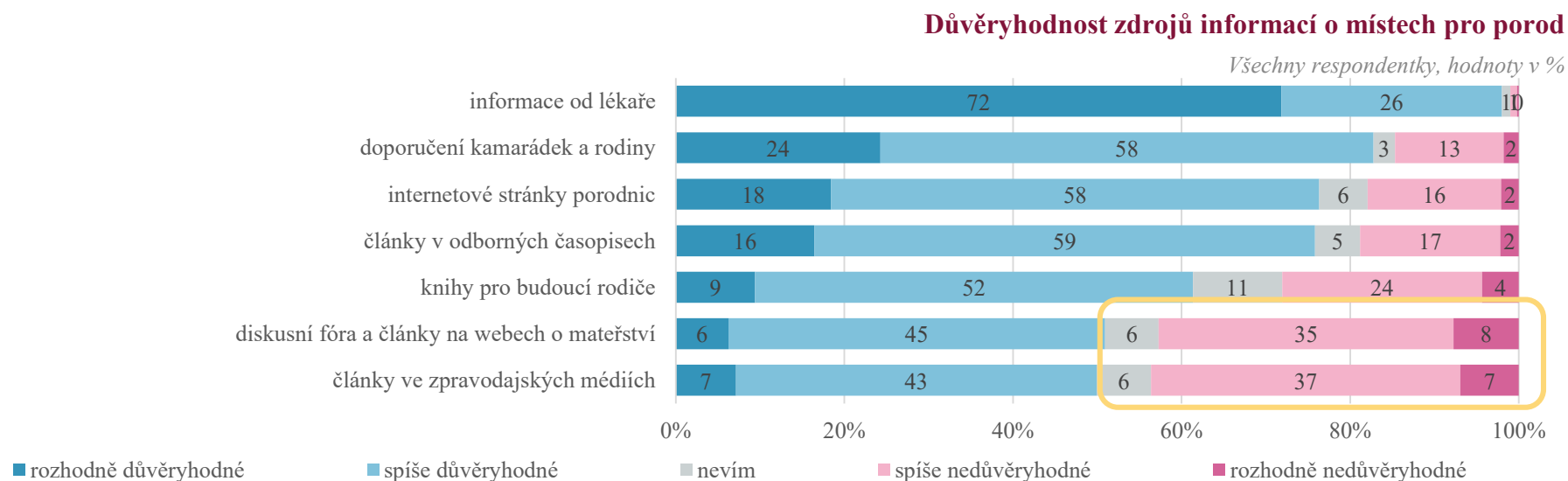
Zájem rodit v porodnicích a důraz na kvalitu lékařské péče souvisí s tím, že **Češky jsou ve vztahu k porodům opatrné**: porody podle nich patří do rukou lékařů, rození doma je hazard a napanuje shoda nad tím, zda by ženy vůbec měly mít tuto volbu. Na druhou stranu, pokud jde všechno dobře, měli by **lékaři co nejvíc respektovat přání rodičky**. Mírně vstřícnější k diskurzu přirozeného porodu jsou ženy mladé a zatím bezdětné.

Diskurzy lékařsky vedeného porodu vs. přirozeného porodu

Nejlepší informace o místech pro porod dají především lékaři

Ženy nejvíc důvěřují informacím od svého lékaře. Dále mají také důvěru v informace od kamarádek a rodiny, případně z internetových stránek porodnic a odborných časopisů

Dvě třetiny žen by zvážily Centra porodní asistence jako místo pro porod

Na koncept porodních center při nemocnicích, ve kterých ženy rodí s porodní asistentkou, reaguje **dvoutřetinová většina žen pozitivně**. Koncept velmi dobře reaguje na poptávku ze strany žen **rodit v respektujícím prostředí, ale s dostupnou lékařskou péčí**.

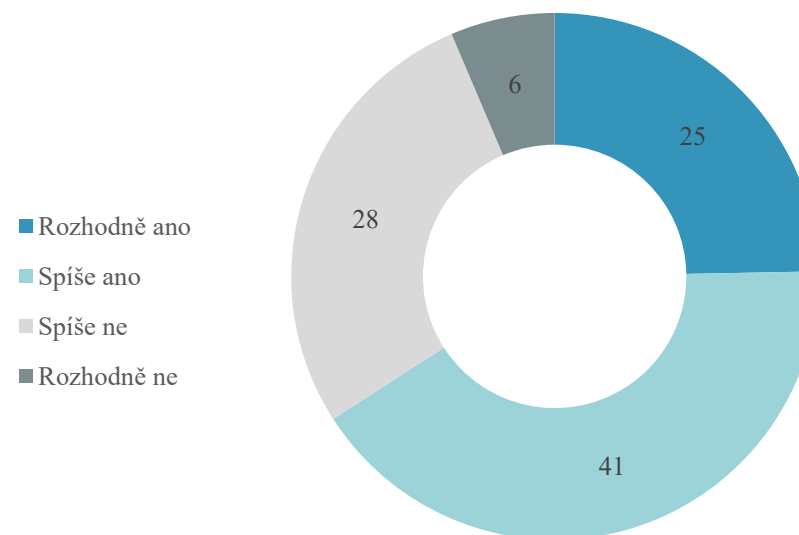
Představení konceptu:

„Představte si, prosím, že by vznikla Centra porodní asistence. Jednalo by se o státem zřízené porodní pokoje v rámci nemocnice, kde by se o celý porod starala porodní asistentka. Zároveň v případě komplikací by byl okamžitě přivolaný dostupný lékař. Porod by po celou dobu probíhal v soukromém prostředí jednoho příjemně zařízeného porodního pokoje, ve kterém by mohl být s rodičkou přítomný i její doprovod.“

Pokud byste dnes byla v situaci, kdy byste se měla rozhodovat, kde porodit dítě, zvažovala byste i taková Centra porodní asistence jako možné místo pro porod? “

Zájem o Centra porodní asistence

Všechny respondenty, hodnoty v %

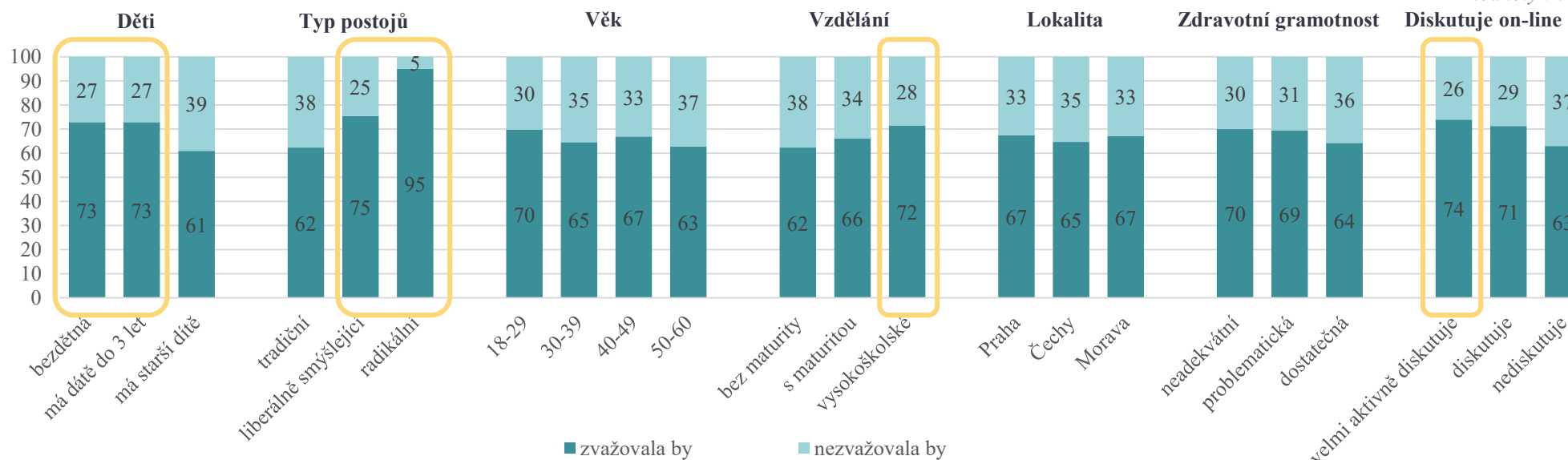

Centra pozitivně vnímají i ženy, které jsou vstřícnější k přirozeným porodům

Vyšší míru zájmu o koncept Center porodní asistence projeví ženy **zatím bezdětné s větší podporou diskursu přirozeného porodu**. Mírně větší zájem mají také ženy s vyšším vzděláním i vyšší mírou samostudia k mateřským tématům. Pokud by tato nabídka byla, vychází vstříc potřebám i tohoto segmentu.

Zájem o Centra porodní asistence - třídění

hodnoty v %

Shrnutí – testovaný koncept porodních center

- **Koncept Center porodní asistence zaujal dvě třetiny žen.** Velmi dobře reaguje na nejdůležitější aspekty, které ženy při volbě místa pro porod zvažují. Těmi jsou **kvalita zdravotní péče a zdravotního vybavení**, možnost řešit **nepředvídatelné komplikace** a zároveň příjemná komunikace těch, kdo se o rodičku starají.
- **Vysoký ohlas mají Centra porodní asistence i u segmentu liberálních žen a žen aktivních v on-line diskusích.** Lze proto očekávat, že jde o cestu, která oslabí hlasy žen vyjadřujících se proti porodům v prostředí porodnic.